אבל בב"ד של ישראל כיון דגמר דיניה לקטלא מיקטל קטלי ליה. מעע"ג דאמר בסנהדרין (דף מב:) שהיה אחד רוכב על סוס וסודרין בידו מצאו לו זכות היה הלה מניף בסודרין מכל מקום לא שניה: **רשב"ג** אומר בין כך ובין כך **לא** ישלחנו ביד אחר. והא דדרשינן (קדושין דף מא.) ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח היינו היכא דאין הבעל מקפיד: **משום** בזיון דבעל. פירש בקונטרס שעליו לכתוב את הגט ואינו רוצה שידעו רבים שאינו יודע לכותבו והא דקאמר יכתבו ויתנו לאגב יכתבו נקט יתנו אי נמי על ידי שיאמרו לאחר שיתן ירגיש בדבר שהבעל לא כתבו ומקפיד גם על הנתינה וא"ת מאי בזיון איכא והא תנן (לעיל דף כב:) האשה כותבת את גיטה אלמא אין על הבעל לכתוב וי"ל דלעולם על הבעל לכתוב אלא הא קא משמע לן דאפילו אשה כותבת כשר דידעת לאקנויי: **ומילי לא** מימסרן לשליח. ר"מ ור' יוסי פליגי לקמן בפ' התקבל (דף סו:) בגאומר לשלשה תנו דקסבר ר"מ דעשאן ב"ד ור' יוסי פליג דאפי' אמר לב"ד הגדול שבירושלים ילמדו ויכתבו ויתנו לה אבל באומר לשנים תנו או לשלשה כתבו ותנו אפילו ר"מ מודה דיכתבו ויתנו ולא מימסרי לשליח כדמוכח מתניתין דהתם והא דקאמר בגמ' שלחו ליה מבי רב לשמואל אמר לשנים כתבו ותנו גט לאשתי ואמרו לסופר וכתב ותתנו הן מהו שלח להו תלא והדבר צריך תלמוד ופריך מהא דאמר שמואל הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח. ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ וכו': אר"ל כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר פי' שלא תאמר כבר קנאה בחוך ימי שכירותה או בחוך ימי שכירותה ורשאי להשאיל ולהשכיר לכל מי שירצה דלגבי דידיה השאיל והשכיר ולא לאחרים וה"ה נמי לשומר חנם אינו רשאי למסור לשומר אחר ומ"ה תני לא ישלחנו ביד אחר ולא משום ביטולי גיטא אתני דאע"ג דשלחו ביד אחר גיטא לא בטיל כל היכא דמטי חפציו לידיה דבעל בין ע"י שליח קמא בין ע"י שליח בתרא: א"ל ר' יוחנן זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותה שאין לו לאדם לעבור על דעתו של בעל למסור פקדונו ביד אחר אלא זמנין דגישא נמי לא הוי נעשה כאומר לו אל תגרשה אלא בבית וגירשה בעליה אל תגרשה אלא בימין וגירשה בשמאל פי' קסבר ר' יוחנן האי דתני לא ישלחנו ביד אחר משום ביטולי גיטא תניא דזימנין דגיטא בטיל אם שנה כדבעינן לפרושי ואע"ג שהגיע חפצו לידו ולא הפסיד כלום בטל גיטא דעבר על דעתו וקפיד דומיא דבית ועלייה דלא מפסיד בעל מידי

אבל בב"ד של ישראל כיון דנפק ליה דינא לקטלא קטלי ליה א"ל אביי ב"ד של ישראל נמי אפשר דחזו ליה זכותא כי חזו ליה זכותא מקמי דליגמר דינא בתר גמר דינא תו לא חזו ליה זכותא לימא מסייעא ליה [6]כ"מ שיעמדו שנים ויאמרו מעידים אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו ה"ז יהרג דלמא בורח שאני ת"ש שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסים של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיי"ל כל מסיח לפי תומו הימומי מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות ונהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד של ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קיי"ל דכל מסיח לפי תומו הימומי מהימני הני מילי במילתא דלא שייכי בה אבל במילתא דשייכי בה עבדי לאחזוקי שקרייהו: **מתני'** [1]המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר [2]ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר [3]שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר: **גמ'** אמר רב כהנא חלה תנן פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל היכי דמי אי דא"ל הולך אע"ג דלא חלה נמי ואי דא"ל את הולך אפי' חלה נמי לא ואי רשב"ג אפילו חלה נמי לא דתניא הולך גט זה לאשתי ה"ז משלחו ביד אחר את הולך גט זה לאשתי הרי זה לא ישלחנו ביד אחר רשב"ג אומר [4]בין כך ובין כך אין השליח עושה שליח איבעית אימא הולך והוא דחלה ואי בעית אימא את הולך וחלה שאני ואי בעית אימא [5]רשב"ג היא וחלה שאני תנן המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ורמינהו [6]אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין אבל שליח לא אמר אביי התם טעמא מאי משום בזיון דבעל הכא בעל לא קפיד רבא אמר משום דמילי נינהו [7]ומילי לא מימסרן לשליח מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה ובפלוגתא דרב ושמואל רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר [8]מתנה הרי היא כגט: חפץ פלוני: אמר ריש לקיש כאן שנה רבי [9]יאין השואל רשאי להשאיל [10]ואין השוכר רשאי להשכיר אמר לו רבי יוחנן [11]זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותה אלא זימנין דגיטא נמי לא הוי דנעשה כמי שאמר לו [12]אל תגרשה אלא בבית וגירשה בעלייה אל תגרשה אלא בימין וגירשה בשמאל [13]דכולי עלמא היכא דנפקה לאפיה ויהבה ליה חפץ והדר שקלה מיניה גיטא כולי עלמא לא פליגי דגיטא גיטא מעליא הוי כי פליגי היכא דא"ל שקול

אם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני: אמר ריש לקיש כאן שנה רבי יאין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר אמר לו רבי יוחנן זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותה שאין לו לאדם לעבור על דעתו של בעל למסור פקדונו ביד אחר אלא זמנין דגיטא נמי לא הוי נעשה כאומר לו אל תגרשה אלא בבית וגירשה בעליה אל תגרשה אלא בימין וגירשה בשמאל דכולי עלמא היכא דנפקה לאפיה ויהבה ליה חפץ והדר שקלה מיניה גיטא כולי עלמא לא פליגי דגיטא גיטא מעליא הוי כי פליגי היכא דא"ל שקול

מסורת הש"ס

א) מקהדרין מה: מכות ז., ב) לעיל יד. [נ"מ לו.], ג) לקמן מו., ד) [לקמן סו: עא.], ה) נ"מ כט:, ו) [בכרכות ה. וש"נ],

מוסף רש"י

אמר לשנים תנו גט לאשתי. פע"ג דלא אמר כתבו ותנו, הרי אלו יתמנו בעצמן ולא יאמרו לעדים לחרים לחתום, דלאו בית דין מינייהו לצוות על אחרים אלא עדים שאינם בני דין, וכגמרא מפרש על כתב הגט אם יכולין לצוות לסופר אחר לכתוב או הם עצמם צריכין לכותבו (לקמן סו:). **או** לשלשה **כתבו** גט ותנו לאשתי. אע"פ שכן לחוץ לעצמו בית דין כיון דבהדיא אמר להו כתבו, לא ב"ד שיושבו אלא עדים (לקמן סו:). כאן שנה רבי. בגמרא זו למדנו רבי שמתפס המשניות, אין השואל רשאי להשאיל. דבכולהו שייך למימר אין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר (ב"מ כט:).

תוספות רי"ד

מתני' המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר. פי' בא"י שאינו צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם משלחו ביד אחר ועושה שליח מאליו שלא בב"ד. אמר רב כהנא חלה תנן. פי' דוקא אם חלה שהוא אנוס וה"ה נמי לכל האונסים אז משלחו ביד אחר אבל אם אין לו שום אונס לא ישלחנו ביד אחר. פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל תנן אמר לשנים תנו גט לאשתי או לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין שליח לא. פי' אם אמר לשנים תנו גט לאשתי ולא נתן להם גט עשאם עדים לכתוב גט וליתנו לאשתו ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב או אם אמר לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו הם בעצמם ולא יאמרו לאחרים לכתוב שהרי אמר להן כתבו אבל אם אמר לג' תנו גט לאשתי יאמרו לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאן ב"ד ורשאין לעשות שליח אבל אין השליח יחיד עושה שליח ובמתני' הכי תנן הרי זה משלחו ביד אחר אמר אביי התם משום בזיונא דבעל הכא בעל לא קפיד פי' התם שמינהו שליח לכתוב הגט מ"ה אינו רשאי לומר לאחר שיכתוב שהוא בזיון לבעל שעליו מוטל לכתוב גט לאשתו דכתיב וכתב ונתן ואינו רוצה שידעו בו שאינו יודע לכתוב אבל הכא גבי הולכת גט ליכא משום בזיונא דבעל ולא קפיד. רבא אמר מילי נינהו ומילי לא מימסרן לשליח פי' התם היינו טעמא דלאו משוי שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיותם חוזרים ונמסרים לאחר אבל גט דאית ביה ממשא חוזר ונמסר ולקמן בפרק האומר התקבל אמרינן כיון דמילי לא מימסרן לשליח אפילו אמר לג' תנו שעשאן ב"ד ואפילו אמר לב"ד הגדול שבירושלים אין רשאים לומר לאחרים לכתוב דמילי לא מימסרן לשליח: מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה פי' שאמר בעל הבית לשני בני אדם כתבו שטר מתנה לפלוני על שדה

תוספות רי"ד (המשך)

זו לאבייי. דאמר משום בזיון דבעל הכי ליכא למימר הכי שהרי אין עליו לכותבו דתנן והמקבל נותן שכר הלכך אם ירצו יאמרו לאחרים ויכתבו ולרבא דאמר משום דמילי נינהו מתנה נמי מילי נינהו שהרי לא מסר להם כלום ואל יאמרו לאחרים לכתוב ואותן אחרים אינן רשאין לכתוב שהרי לא הרשם בעל הבית: כפלוגתא רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר הרי היא כגט וקמו להו רבא ושמואל (אמרה) (תרווייהו) בחדא שיטתא והלכתא כוותייהו והכי נמי אמרינן בפרק התקבל אמר שמואל הלכה כר' יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח. ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ וכו': אר"ל כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר פי' שלא תאמר כבר קנאה בחוך ימי שכירותה ורשאי להשאיל ולהשכיר לכל מי שירצה דלגבי דידיה השאיל והשכיר ולא לאחרים וה"ה נמי לשומר חנם אינו רשאי למסור לשומר אחר ומ"ה תני לא ישלחנו ביד אחר ולא משום ביטולי גיטא אתני דאע"ג דשלחו ביד אחר גיטא לא בטיל כל היכא דמטי חפציו לידיה דבעל בין ע"י שליח קמא בין ע"י שליח בתרא: א"ל ר' יוחנן זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותה שאין לו לאדם לעבור על דעתו של בעל למסור פקדונו ביד אחר אלא דזמנין דגיטא נמי לא הוי נעשה כאומר לו אל תגרשה אלא בבית וגירשה בעליה אל תגרשה אלא בימין וגירשה בשמאל פי' קסבר ר' יוחנן האי דתני לא ישלחנו ביד אחר משום ביטולי גיטא תניא דזימנין דגיטא בטיל אם שנה כדבעינן לפרושי ואע"ג שהגיע חפצו לידו ולא הפסיד כלום בטל גיטא דעבר על דעתו וקפיד דומיא דבית ועלייה דלא מפסיד בעל מידי

עין משפט נר מצוה

לו א מיי' פ"ז מהל' גירושין ה"ל ופ"ט הל' לה סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמא סעי' לח: לז ב מיי' פ"ט שם סמג שם טוש"ע שם סעיף לח: לח ג ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף לח: לט ה מיי' פ"ד מהל' זכיה הלכה י סמג עשין פב טוש"ע מ"מ סימן רמד: מ ו מיי' פ"ח מהלכות שכירות הלכה ד סמג עשין עד טוש"ע מ"מ סימן שמב וברב אלפס ב"מ פ"ב עה: ועוד שם פ"ג דף פ ע"ח וברא"ש שם פ"ב סימן יט): מא ז מיי' פ"ח מהלכות שכירות שם סמג שם טוש"ע מ"מ סימן שז סעיף ד:

מב ח מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה לג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף מה: מג ט מיי' שם הלכה לה טוש"ע שם סעיף נא:

שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא ואזל איהו ויהיב לה גיטא והדר שקל מינה חפץ רבי יוחנן [א]**פוסל בו וכ"ש בשלוחו וריש לקיש מכשיר בשלוחו וכ"ש בו: מתני'** [ב]המביא גט ממדינת הים וחלה עושה [ג]שליח בב"ד ומשלחו ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ואין שליח אחרון צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח ב"ד אני: **גמ'** אמרו ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מרבי אבהו שליח דשליח משוי שליח או לא אמר להו הא לא תיבעי לכו מדקתני אין השליח האחרון [ד]מכלל דמשוי שליח אלא כי תיבעי לכו כי משוי שליח בב"ד או אפילו שלא בב"ד אמרו ליה הא לא מבעיא לן מדקתני אלא אומר שליח ב"ד אני רב נחמן בר יצחק מתני הכי אמרו ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח דשליח כי משוי שליח בב"ד או שלא בב"ד אמר להו ותיבעי לכו אי משוי שליח בעלמא אמרו ליה הא לא קא מיבעיא לן דתנן אין השליח האחרון מכלל דשליח משוי שליח אלא כי קא מיבעיא לן בב"ד או שלא בבית דין אמר להו הא נמי לא תיבעי לכו [ה]דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני אמר רבה [ו]שליח בא"י עושה כמה שלוחין אמר רב אשי אם מת ראשון בטלו כולן אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא היא אילו מת בעל מידי מששא אית בהו כולהו מכח מאן קאתו מכח דבעל קאתו [ז]איתיה לבעל איתנהו לכולהו ליתיה לבעל ליתנהו לכולהו ההוא גברא דשדר לה גיטא לדביתהו אמר שליח לא ידענא לה אמר ליה זיל יהביה לאבא בר מניומי דאיהו ידע לה וליזיל וליתביה ניהלה אתא ולא אשכח לאבא בר מניומי אשכחיה לרבי אבהו ורבי חנינא בר פפא ור' יצחק נפחא ויתיב רב ספרא גביהו אמרו ליה מסור מילך קמי דידן דכי ייתי אבא בר מניומי ניתבינה ליה וליזיל וליתביניה לה אמר להו רב ספרא [ח]והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא איכסופו אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי א"ר אשי במאי קפחינהו מי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את איכא דאמרי אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי בטעותא א"ר אשי מאי טעותא מאי קא אמר ליה אבא בר מניומי ולא את ההוא גברא דשדר לה גיטא לדביתהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה עד תלתין יומין אתנים בגו תלתין יומין אתא לקמיה דרבא אמר רבא חלה טעמא מאי משום דאנוס האי נמי אנוס הוא [ט]אמר ליה מסור מילך קמי דידן דלבתר תלתין יומין משוינן שליח ויהיב ליה ניהלה א"ל רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא אמר להו [י]כיון דלבתר תלתין יומין מצי מגרש כשליח שניתן לגירושין הוא וליחוש שמא פיים מי לא תנן [יא]מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד יב"ח ומת בתוך יב"ח הרי זה גט והוינן בה וניחוש שמא פיים ואמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי [יב]איכסיף לסוף איגלאי מילתא דארוסה הואי אמר רבא [יג]אם אמרו בנשואה יאמרו בארוסה אמר רבא הא ודאי קא מיבעיא לן כי הכי גרסינן **ואמר רבה בו' נאמר**. בפני בית דין נשעה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כמאה עדים לעולם אם תערער לומר גט ישן הוא הריני מאמינה לאמר שלא באתי בתוך הזמן אלא וכיון דמעיקרא הימנה תו לא מהימן לערער וכל שכן דאמן לא ליקו ולערער אלמא טעמא דאמר הכי אבל האי דלא אמר הכי ליחוש: **אם אמרו בנשואה**. שהכינה עליו ומחזר לפייסה: **ואזל איהו ויהיב לה גיטא**. גרישה דכי אמר ליה שקול חפץ בגרישה קפיד איהו שהיה בדעתו לעכב הגט אם לא תתן לו החפץ ולרדותה בגיונות עד שתתן הלכך הגט תלה בחפץ בדבר זה וזה אם שיהה נעשה כמי שאמר לו אל תגרשנה אלא בבית וגרשה בעלייה הלכך ר' יוחנן פוסל בו בשליח ראשון וכ"ש בשלוחו והיינו דקאמר זימנין דגיטא נמי לא הוי הלכך תנא במתני' לא ישלחנו ביד אחר שמא כשימסור ראשון שליחות לשני לא ימסור לו דברים כהוייתן או השני לא ידקדק בהן ויהא משנה ומיפסיל גיטא וריש לקיש מכשר כו' קסבר לאו קפידא הוא אלא אורחא דמילתא קאמר ליה: **מתני' עושה בב"ד שליח ומשלחו**. שלריך הראשון לומר בפניהם בפני נכתב ובפני נחתם לפי שהאחרון לא יוכל לומר: **שליח ב"ד אני**. ומקתמא ב"ד עשו הדבר בהכשירו: **גמ' שליח דשליח**. השליח השני שנעשה בב"ד: **האחרון**. ולא תנן השני: ה"ג **אלא כי תיבעי לכו בב"ד או אפי' אלא בב"ד: עושה כמה שלוחין**. ראשון לשני ושני לשלישי וכן לעולם ואין לריך ב"ד הואיל ואין הראשון לריך לומר בפני נכתב האחרון נמי א"ל לומר שליח ב"ד אני: **אם מת ראשון**. עד שלא הגיע הגט לידה: **בטלו כולן**. קסבר מכמו בלו: **דקטנותא היא**. בקטנותו אמר אני שמועה זו שיש להשיב עליה: **לא ידענא לה**. אינו מכירה: **מסור מילך קמן**. אמור דברי שליחותך בפניו ואן לנו הגט ואמור בפני נכתב ובפני נחתם ואנו נעמוד עדים לו ויהיה שליח ב"ד: **והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא**. השליח הזה לא נעשה שליח לגרשה אלא לאמרו לאבא בר מניומי ויכול אף אם הרשהו הבעל בפירוש שיהא רשאי לאדם אחר שיתנהו לאבא בר מניומי ולא דמי לשליח שניתן לגירושין שידו כיד הבעל ומסתמא עושה כמה שלוחים אבל זה שלא ניתן לגירושין ואין ידו כיד הבעל מסתמא אין לו למנות שליח אחר להגיענו ליד אבא בר מניומי אך אם הרשהו הבעל בפירוש שיהא רשאי למנות שליח אחר עד שיגיענו ליד אבא בר מניומי. אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי ואסיקנא דהכי א"ל אבא בר מניומי ולא את והוה ליה שליח שלא ניתן לגירושין פי' שאמר לבעל לא ידענא לה לא עשאו שליח אלא לתתו ליד אבא בר מניומי וה"ל שליח שלא ניתן לגירושין דסתמא אין לו כח למנות שליח אחר להגיעו ליד אבא בר מניומי רק אם היה הבעל מרשהו בפירוש: **ההוא גברא דשדר** גיטה לדביתהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה אלא לבתר תלתין יומין איתנים בגו תלתין יומין פי' אירע לו אונס שלא היה יכול להמתין שם ל' יום ולמסורו ביד האשה אתא לקמיה דרבא אמר רבא חלה מ"ט משום דאנוס הכי נמי הא אנוס א"ל מסור מילך קמן ולבתר תלתין יומין משוינן שליח וממטי ליה ניהליה ומכאן מוכיח שב"ד ממנין השליח השני ולא שליח ראשון ומ"ה תנן שליח ב"ד אני אמרי ליה רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא אמר רבה כיון דלבתר תלתין יומין מגרש שליח לגירושין הוא: וליחוש שמא פיים פי' שמא בא הבעל אצלה בתוך ל' יום ונתייחד עמה ופייס ובעל ואם בעל בתוך ל' יום בטלה שליחותו של שליח אחרי שנתפייס עמה ובא עליה ושוב אין שליח זה יכול לגרשה דבטלה שליחותו אבל בעל בודאי יכול לגרשה בו דדוקא שליחות השליח בטלה אבל גט כדקאי קאי וכיון דיהביה ניהליה בתר דבא עליה מפקיע קדושיה אבל מיהו גט ישן הוי דאיכא למיחש שמא יאמרו גיטה קודם לבנה אבל אם גירשה בו תינשא לכתחלה. מי לא תנן מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט והוינן בה וליחוש שמא בא עליה פי' אחרי שיש שהות הרבה לבא ליחוש שמא בא וביטל תנאו ולא דמי לשולח גט ממדינת הים ואינו קובע זמן לשהותו בידם דהתם ליכא למיחש שמא בא ופיים דמימר אמר השליח קידמני וכבר הגיע הגט לידה ולא עקר נפשיה מספיקא: ואמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי פי' באומר בפני ב"ד בשעה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כ"ק עדים אם ערער לומר נמי לא תיבעי (לכו) [לך] דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני (כר"ש) אלמא צריך האחרון שבהם לומר שליח ב"ד אני וש"מ שאינו עושהו אלא בב"ד: אמר רבא שליח בא"י עושה כמה שלוחים פי' ראשון לשני ושני לשלישי עד לעולם ואין צריך ב"ד הואיל ואין הראשון צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם [אין] האחרון צ"ל שליח ב"ד אני וכמדינת הים תנן במתני' דעושה כמה שלוחים מדתני אין שליח האחרון אבל בא"י לא תנן דשליח שני עושה שליח שלישי והוה אמינא דוקא במדינת הים שנתמנה שליח שני בפני ב"ד אלים לשוויי שליח שלישי אבל בא"י שלא נתמנה אלא בינו לבינו הוה אמינא דלא (יכול) למיעבד שליח שלישי קמ"ל רבא דעושה כמה שלוחים: אמר רב אשי ואם מת ראשון בטלו כולם פי' אם מת שליח ראשון קודם שיגיע הגט ליד האשה בטלו כולם דמכח קמא קאתי: אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא הוא אילו מית בעל מידי אית בהו כולהו מכח בעל קאתו איתיה לבעל איתנהו לכולהו ליתנהו לכולהו וכן הלכה: ההוא גברא דשדר גיטא לדביתהו א"ל זיל יהביה לאבא בר מניומי דהוא ידע בה וליתביה ניהלה אתא ולא אשכחיה לאבא בר מניומי יחיב ר' אבהו ור' חנינא

עין משפט נר מצוה

מד א מיי' פ"ע מהל' גירושין הלכה לה לו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמ"ח סעיף נא:

מה ב מיי' שם פ"ז הל' כ סמג שם טוש"ע שם סעיף מ וסימן קמ"ב סימן ט:

מו ג ד ה מיי' שם הל' ל [וכ"ל] סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קמ"ח סעי' מ:

מז ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף מא:

מח ז מיי' פ"ע מהלכות גירושין הלכה [לא] לט סמג עשין נ טוש"ע שם סעיף לו:

מט ח ט י מיי' שם הלכה מ [מא] טוש"ע שם סעיף לז:

נ [מיי' שם הלכה יא]:

תוספות רי"ד

של בעל הבית אלא תחלה קבל החפץ ואחר נתן לה הגט גט מעליא הוי אלא כי פליגי היכא דא"ל שקול מינה חפץ והדר הב לה ליטה זוה מינה שליח שני ואזל שליח שני ויהב לה גיטה והדר שקיל מינה חפץ ר' יוחנן פוסל בו וכ"ש בשלוחו דקפידא הוי ומעביר על דעתו הוי שהוא סבר לעכבה בענין הגט עד שתתן לו החפץ ודוקא קא"ל הכי שלא יעבור על דבריו הלכך היכא דשינה אע"ג שהגיע ביד אחר שמא ישנה שליח שני מדברי הבעל הבית ור"ל מכשיר בשלוחו וכ"ש בו דקסבר ר"ל אין דעתו של בעל אלא שיגיע חפץ לידו ולא תעכבנו האשה וכיון שהגיע חפצו לידו אע"ג דיהב לה גיטא ברישא לא הוי שינוי ומעביר על דעתו וקי"ל דבל ר"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן: **מתני'** המביא גט ממדינת הים וחלה עושה ב"ד ומשלחו ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ואין השליח האחר צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח ב"ד אני. פי' אם חלה או נאנס ואינו יכול ללכת ורוצה למנות שליח צריך למנותו לפני ב"ד מפני שצריך לומר בפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ולקיימו וזה השליח האחרון אינו יכול לאומרו וכבר איפלגו ר' יוחנן ורבי חנינא לעיל ואמרינן התם דכ"ע שלשה מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא ובצירוף השליח עם שנים אמרינן פליגי והכא נמי מ"ד בפני שלשה מפרש מתני' ב"ד עמו שיהו שנים והוא הרי שלשה: אמרי ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח [דשליח] משוי שליח או לא א"ל הא לא תיבעי לכו מדקתני אין השליח האחרון מכלל דמשוי שליח פי' מדלא תני שליח שני ותני שליח האחרון ש"מ דמצי משוי כי תיבעי לך בב"ד או שלא בב"ד. פי' מי אמרינן כיון שאין צריך השני לומר בפני נכתב ובפני נחתם אינו צריך ב"ד או דלמא כיון דהוא צ"ל שליח ב"ד אני שוה דבור זה כמו בפני נכתב ובפני נחתם. אמרו ליה הא נמי לא תיבעי (לכו) [לך] דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני (כר"ש) אלמא צריך האחרון שבהם לומר שליח ב"ד אני וש"מ שאינו עושהו אלא בב"ד: אמר רבא שליח בא"י עושה כמה שלוחים פי' ראשון לשני ושני לשלישי עד לעולם ואין צריך ב"ד הואיל ואין הראשון צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם [אין] האחרון צ"ל שליח ב"ד אני וכמדינת הים תנן במתני' דעושה כמה שלוחים מדתני אין שליח האחרון אבל בא"י לא תנן דשליח שני עושה שליח שלישי והוה אמינא דוקא במדינת הים שנתמנה שליח שני בפני ב"ד אלים לשוויי שליח שלישי אבל בא"י שלא נתמנה אלא בינו לבינו הוה אמינא דלא (יכול) למיעבד שליח שלישי קמ"ל רבא דעושה כמה שלוחים: אמר רב אשי ואם מת ראשון בטלו כולם פי' אם מת שליח ראשון קודם שיגיע הגט ליד האשה בטלו כולם דמכח קמא קאתי: אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא הוא אילו מית בעל מידי אית בהו כולהו מכח בעל קאתו איתיה לבעל איתנהו לכולהו ליתנהו לכולהו וכן הלכה: ההוא גברא דשדר גיטא לדביתהו א"ל זיל יהביה לאבא בר מניומי דהוא ידע בה וליתביה ניהלה אתא ולא אשכחיה לאבא בר מניומי יחיב ר' אבהו ור' חנינא

גליון הש"ס

גמ' **והא** שליח שלא ניתן לגירושין. עיין לעיל דף כד ע"א תד"ה וכי מעטים: **שם** איכסיף לסוף איגלאי. עיין לקמן עז ע"ב כ"מ לז ע"א ע"ז דף כב ע"א:

לעזי רש"י

דיטרונגייי"ר. לקטוע.

תוספות רי"ד (המשך)

ור' יצחק נפחא ויתיב רב ספרא גביהו אמרי ליה מסור מילך קמן דכי אתי אבא בר מניומי ותביה ניהלה פירוש השליח היה אנוס לילך לדרכו ולא היה יכול להמתין עד שימצא אבא בר מניומי ואמרי ליה מסור דברי שליחותך בפנינו ואמור בפני נכתב ובפני נחתם ואע"פ שאינו כאן כדאמרינן לקמן שיכול ב"ד למנותו בין בפני שליח ראשון בין שלא בפניו תן לנו הגט (שיתנהו לו) ואנו ניתן לו והוא ימסרנו לאשה ויהיה שליח ב"ד אמר להו רב ספרא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא איכסופו פי' זה השליח לא נעשה שליח לגרשה אלא למוסרו לאבא בר מניומי והלכך לאו במקום בעל קאי שיהא רשאי למוסרו אלא על יד אבא בר מניומי יכול למוסרו שכך הרשהו הבעל אבל אינו רשאי שיתנהו לאדם אחר שיתנהו לאבא בר מניומי ולא דמי לשליח שניתן לגירושין שידו כיד הבעל ומסתמא עושה כמה שלוחים אבל זה שלא ניתן לגירושין ואין ידו כיד הבעל מסתמא אין לו למנות שליח אחר להגיענו ליד אבא בר מניומי אך אם הרשהו הבעל בפירוש שיהא רשאי למנות שליח אחר עד שיגיענו ליד אבא בר מניומי. אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי ואסיקנא דהכי א"ל אבא בר מניומי ולא את והוה ליה שליח שלא ניתן לגירושין פי' שאמר לבעל לא ידענא לה לא עשאו שליח אלא לתתו ליד אבא בר מניומי וה"ל שליח שלא ניתן לגירושין דסתמא אין לו כח למנות שליח אחר להגיעו ליד אבא בר מניומי רק אם היה הבעל מרשהו בפירוש: **ההוא גברא דשדר** גיטה לדביתהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה אלא לבתר תלתין יומין איתנים בגו תלתין יומין פי' אירע לו אונס שלא היה יכול להמתין שם ל' יום ולמסורו ביד האשה אתא לקמיה דרבא אמר רבא חלה מ"ט משום דאנוס הכי נמי הא אנוס א"ל מסור מילך קמן ולבתר תלתין יומין משוינן שליח וממטי ליה ניהליה ומכאן מוכיח שב"ד ממנין השליח השני ולא שליח ראשון ומ"ה תנן שליח ב"ד אני אמרי ליה רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין

ס"א עושה ב"ד ומשלחו. ב) [נדרים כז. ע"ז לז.] לקמן עו: כתובות ג:. ג) לקמן עז:.